

ΣΤΑ ΑΕΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Τα ΤΕΙ είναι Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (ΑΕΙ) από το 2001 και κατά την έννοια του Συντάγματος (Άρθρο 16) ανήκουν στον Τεχνολογικό Τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης (Νόμοι 2916/2001, 3549/2007, 4009/2011).

Τα ΤΕΙ, ως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, διέπονται από το ίδιο θεσμικό πλαίσιο με τα Πανεπιστήμια της χώρας. Συγκεκριμένα:

1. Η λειτουργία όλων των ΑΕΙ (Πανεπιστημίων και ΤΕΙ) διέπεται από το Νόμο 4009/2011.

2. Σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο, κοινές διατάξεις καθορίζουν τα προσόντα των Καθηγητών τόσο του Πανεπιστημιακού όσο και του Τεχνολογικού Τομέα των ΑΕΙ.

3. Οι διαφοροποιήσεις εντοπίζονται μόνον ως προς την ονοματολογία συγκεκριμένων θέσεων στη διοικητική ιεραρχία, όπως π.χ. αντί των τίτλων του Πρύτανη ή του Κοσμήτορα στα ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα, χρησιμοποιούνται αντίστοιχα οι τίτλοι Πρόεδρος και Διευθυντής στα ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα, κατά τα άλλα τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες είναι ίδιες.

4. Τα ΑΕΙ Πανεπιστημιακού Τομέα όπως και τα ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα χορηγούν πρώτο (βασικό) τίτλο σπουδών, ο οποίος πιστοποιεί 4ετή διάρκεια σπουδών και 240 απαιτούμενες εκπαιδευτικές μονάδες (ECTS). Η περίπτωση των πτυχίων 5ετούς διάρκειας (δηλαδή των Πολυτεχνείων ή των Γεωπονικών Σχολών) αποτελεί ελληνική ιδιαιτερότητα που θέτει τη χώρα εκτός του πνεύματος της Διακήρυξης της Μπολόνιας, προκαλώντας προβλήματα για την επίλυση των οποίων η πολιτεία θα πρέπει να νομοθετήσει σύμφωνα με τα ισχύοντα στην Ευρώπη.

5. Ο τίτλος που χορηγούν τόσο τα ΑΕΙ Πανεπιστημιακού Τομέα όσο και τα ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα πρόκειται να ενταχθεί στο 6^ο επίπεδο με βάση το Εθνικό και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων.

6. Τα ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα και τα ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα οργανώνουν με τις ίδιες προϋποθέσεις, αυτοδύναμα ή στη βάση πλήρους και ισότιμης μεταξύ τους συνεργασίας, Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, τα οποία και χορηγούν Διπλώματα (Masters) που εντάσσονται στο 7^ο επίπεδο του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων.

7. Τα ΑΕΙ Πανεπιστημιακού τομέα και τα ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα αξιολογούνται με τους ίδιους όρους και διαδικασίες από τους εξωτερικούς αξιολογητές και συντονίζονται από την ίδια Ανεξάρτητη Αρχή (ΑΔΙΠ).

Από όλες τις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης προκύπτει πως τα προβλήματα και οι αδυναμίες δεν είναι χαρακτηριστικά μιας κατηγορίας Ιδρυμάτων, αλλά διαχέονται οριζόντια στα Ιδρύματα και των δύο τομέων. Το μοναδικό ουσιαστικό σημείο διαφοροποίησης σε επίπεδο θεσμικού πλαισίου, συνίσταται στη μη δυνατότητα των ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα να διοργανώσουν 3ο κύκλο σπουδών.

Τα ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα παρά την ελλιπή χρηματοδότηση και τους θεσμικούς περιορισμούς, **επιδεικνύουν υψηλού επιπέδου ερευνητικό έργο** και συμμετέχουν σε σημαντικό αριθμό Εθνικών και Ευρωπαϊκών ερευνητικών Προγραμμάτων.

Η αυτόνομη διεξαγωγή διδακτορικών σπουδών από τα ΤΕΙ είναι αναγκαία προκειμένου τα ΤΕΙ να εκπληρώσουν εν τοις πράγμασι την αποστολή τους ως ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα όπως αυτή καθορίζεται με τις διατάξεις του ν.4009/2011 αποτελώντας ουσιαστικά **εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας** για το θεσμικό πλαίσιο των ΑΕΙ (ν.4009/2011).

Ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.1 του ν.4009/2011 ανάμεσα στα γενικά χαρακτηριστικά της **αποστολής των ΑΕΙ (Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού τομέα)** είναι και:

- «...το να παράγουν και να μεταδίδουν γνώση με την **έρευνα και την διδασκαλία.**»
- «να προσφέρουν ανώτατη εκπαίδευση...με βάση την **επιστημονική και τεχνολογική έρευνα** στο ανώτερο επίπεδο ποιότητας κατά τα διεθνώς αναγνωρισμένα κριτήρια.

Επίσης στην παρ.3 του άρθρου 4 του ν.4009/2011 αναφέρεται ότι:

«**3.** Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα ιδρύματα οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

- α) της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,**
- β) της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,...**»

Επομένως, προκειμένου να εφαρμοστούν οι ανωτέρω διατάξεις σχετικά με την αποστολή των ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα θα πρέπει να τους παρέχεται η δυνατότητα αυτόνομης διεξαγωγής διδακτορικών σπουδών.

Η δυνατότητα αυτόνομης οργάνωσης διδακτορικών σπουδών εκτός των άλλων θα κάνει αυτό τον πυλώνα της ανώτατης εκπαίδευσης πιο ελκυστικό για τους υποψηφίους δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης απελευθερώνοντας ταυτόχρονα το πραγματικό δυναμικό των ιδρυμάτων καθώς επίσης θα βοηθήσει στην προσέλκυση Εκπαιδευτικού προσωπικού καθώς και μεταπτυχιακών φοιτητών από χώρες του εξωτερικού συμβάλλοντας στην αποτελεσματική κινητικότητα εκπαιδευτικό προσωπικό των φοιτητών και των αποφοίτων τους, συμβάλλοντας στην οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας(ν.4009/2011 άρθρο 4 παρ.1^ε).

Επίσης, λόγω των στενότερων δεσμών των ΤΕΙ με την αγορά εργασίας και τις επιχειρήσεις η οργάνωση διδακτορικών σπουδών θα συμβάλει στην βέλτιστη αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας από την πραγματική οικονομία συμβάλλοντας τα μέγιστα στην οικονομική ανάπτυξη και στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

8. Η στέρση της δυνατότητας διοργάνωσης 3^{ου} Κύκλου Σπουδών (Διδακτορικού Διπλώματος) προκαλεί την απογοήτευση και αποθάρρυνση των Καθηγητών των ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα, δεδομένου ότι αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη διεξαγωγή έρευνας σε ολόκληρο τον κόσμο.

9. Επιπλέον, πλήττει την εικόνα τους στην Ελληνική κοινωνία και επηρεάζει την επιλεξιμότητά τους εκ μέρους των αποφοίτων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ιδιαίτερα μετά την πρόσφατη αναγνώριση των διπλωμάτων που χορηγούν τα Κολλέγια.

Σύμφωνα με την πιο πάνω αιτιολογημένη έκθεση προτείνεται η εξής τροπολογία:

- α. Στο άρθρο 39 παρ.1 αντικαθίσταται η λέξη «των Πανεπιστημίων» με τη λέξη «των ΑΕΙ»
β. Μετά την παρ. 2 του ιδίου άρθρου προστίθεται παρ. 3 (με παράλληλη αναρίθμηση των επόμενων παραγράφων) με το εξής περιεχόμενο:

Τμήματα των ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα μπορούν να διοργανώνουν τρίτο κύκλο σπουδών, όταν πληρούνται τα κάτωθι κριτήρια:

- Διαθέτουν προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, τα οποία έχουν αξιολογηθεί θετικά από τους εξωτερικούς αξιολογητές σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από την ΑΔΙΠ διαδικασίες.

- Λειτουργούν αυτοδύναμα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) ή Μεταπτυχιακά προγράμματα με συνδιοργάνωση, με την προϋπόθεση ότι χορηγείται κοινός τίτλος υπογεγραμμένος και από το ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα.

- Διαθέτουν ικανό αριθμό Καθηγητών ως επί το πλείστον υψηλών βαθμίδων, με τουλάχιστον εννέα (9) κατόχους διδακτορικού διπλώματος.

- Παρουσιάζουν υψηλό ερευνητικό έργο που πιστοποιείται από:

- i. τις ερευνητικές υποδομές και το συνολικό δημοσιευμένο ερευνητικό έργο του τμήματος

- ii. τη συμμετοχή ή το συντονισμό Εθνικών και Ευρωπαϊκών Χρηματοδοτούμενων ερευνητικών έργων

- iii. τα θετικά σχόλια στις εκθέσεις εξωτερικής αξιολόγησης.

- Η επίβλεψη των διδακτορικών διατριβών θα γίνεται αποκλειστικά από Αναπληρωτές Καθηγητές και Καθηγητές, ένας εκ των οποίων μπορεί να είναι μέλος εκπαιδευτικού προσωπικού άλλου Ιδρύματος.

Οι λεπτομέρειες που αφορούν στη διοργάνωση του τρίτου κύκλου σπουδών στα ΑΕΙ Τεχνολογικού τομέα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας μετά από εισήγηση του ΣΑΤΕ.